

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 8.

Treschdeenâ, 23. Februar (6. Merz).

1872.

Redakteera adreffe: Pastor Sakranowicz Lutringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Latw. awises kôpâ ar to peelikkumu „basnizas un skoblas sinnas“ us 1872. gaddu, preeksch wisseem teem, kas sawus eksemplars **Zelgawâ** liks fanemt, maksahs til pat kâ lihds schim 1 rubl. f. Bet preeksch wisseem, kam awischu nummuri **par pasti** japeefuhta, maksahs **1 rubli 50 kap.**

Muhfu **Awischu nams** irr **Zelgawâ** Besthorn lunga (Reyhera) leelâ grahamtu bohde pee tirgus platscha, fur wiffas apstelleschanas un peesuhltischanas taps peenemtas; **Rihgâ** warr apstelleht Dan. Minus k. kantori, teatera un wehwera eelas stuhri, tâpat arri M. Busch lunga grahamtu bohde.

Nahditajs: Wisjannafahs sinnas. Daschadas sinnas. Brazeffs var kehwees ebnu. Par dîntu mahju wabrdohsch. Widjemmê. Jautafchanas un atbidas. Janzibis. Iserohwehts padohms pret zaureschannu. Pribis. Burtu mihtlas uhuimmeschana Nr. 7. Preeksch latw. mehmfartu skoblu Sallaspihlê zc. Abildas. Labbibas un pretschu tirgus. Sluddina-schanas.

Wisjannafahs sinnas.

No Londones sinno telegrafâ, ka 29. (17.) Febr. tur tap-pa noturreta pateizibas deewakalposchana par frohnamanti-neeka, printscha von Wales, aidabutu wesselibu. Tê keh-nixenei, kas laudihm sweizinajoht no basnizas brauzâ mah-jâs, peefkreen kahds jauns zilweks un pistoli tai preekschâ turredamâs pagehr, lai pawehlejoht ka feneeschus, kas wehl zeetumâs tohp turreti, tuhlt buhs palaisi wallâ. Pirms kehniene wehl dabuja wahrdu issaukt, sehns jau bij fa-nemts. Bija 18 gaddus wezâ fenectis, wahrda Deconor, bohtsfellis un pistole, kâ israhdijschâ bij nelahdeta.

Berline 1. Merz (18. Febr.). Westerwell, tas jaunais apteekerfellis, kas bij apwainohs, ka firsu Bismarku gri-bejis noschaut un tamdehl fanemts, kâ awises raksta, gan atkal tapfchoht atlaisis wallâ, jo newarroht wixam ihsteni nekahdu wainu peerahdiht.

Ka Rohmas pahwestam isdohfees konziliju Trent pil-fehtâ noturreht, newarr lahgi tizzeht, tamdehl ka zittas Ciropas leelwaldibas tahdam wixam padohmam effoht pretti. R. S—z.

Rihgas zittadelle, kâ lassitaji jau sinn, irr Rihgas pil-fehtam atwehleta un tohp taggad torgi noturreti, kas gri-behs usnemtees schohs platschus no agrakajam buhwehm flaidroht. Wissupirms nems preekschâ to plazzi no 1. bastiones galla, pretti pilsdahrsam, lihds 5. bastiones gallam, pretti Nikolai tiltam. Kad wifs schis plazzis taps jauki eeritkchts, tad zelsees wixam pilfehtam atkal jauns koh-schums, (Rig. 3.)

Behterburgâ irr weefds atbraufuschu Bahdenes prinzijs Wilhelm un prinzeffe Marie; tâpat arri Wirtembergas kehniene.

— Jauneezeltais Kreewu walstis weetueeks Amerikâ, ba-rons von Offenbergr irr jau us sawu jaunu weetu nobrauzis.

Schihdu rohlâs irr Wolinijsâ 100 tuhft. pubraweetas femmes, Kijewas gub. 24 tuhft., Podolijâ 35 tuhft., Wil-nâ 7 tuhft., Grodnâ 15 t., Kaunâ 5 t., Minskâ 70 t. un Witebstâ 6 tuhft. p. w.

Kehwelê tee beidjamee 2 koleera slimneeki irr isweffelo-juschees, tã ka warr teikt, ka schi fehriga arri tur pawiffam

isbeigusees. Schinni ohtrâ lahgâ no Dezember lihds 10. Februar bij faslimmuschi 145, isweffelojabs 59, mirra 86.

Berlines polizejas direktors patâ bij nobrauzis us Poseni tur daschâs nammds stipru ismellechannu turreht, waj ne-atraddihs kahdas simes un leezibas par nodohmateem ne-darbeem pret Bismarku un paschu waldischannu. Dauds pa-pihri un grahamtas effoht newestas us Berlini, bet kâ rah-dahs trohtknis irr leelahls bijis, ne kâ leeta peln. No waldibas puffes grihb leetu smalti ismelleht, jo kad nelo ne-atrastu, tad no ohtras puffes zeltohs jo seelas pahme-schannas par wiffu tahdu apwainoschannu, kas ihpafchi kat-tohu Pohlus aisteek. Arri ta ismellechana pee basnizas lunga Rozmian irr til to israhdijschi, ka schis daschâs zittâs nekahrtibas irr apwainojams, par ko jau sohdiha nospreesta, bet ne pee dumpja nodohma. Weens no ismekleteem pree-sterem effoht naudas summas, kas bij pahwestam par dah-wanu nowehletas, zittadi isfehrejis; us Rohmu braukdamâs irr riaki mettis un Homburgâ pee lahrschu spehlmanneem sawu labbatu istufschojis, tã ka bijis atpalkat jagreeschahs. Sinnams ta leeta nahls sawadâ ismellechana.

Englantes frohna prinzijs irr jau ittin wessels, bet speh-tu eestingreschannas labbad brauks ar sawu augstu laulatu draugu us pahri mehnescheem us Seemel-Italijas jauko esar-malli. S.

Daschadas sinnas.

No eelshsemnehm.

No **Zelgawas** puffes. Arri par schi gadda rekruschu dohschannu buhtu dauds ko nostahsiht, kad gribbetu aprak-siht wiffus tohs nikkus un stikkus, ar kahdeem mannigeo wiltineeki proht few bandas taisitees. Tihri jabrihnahs par to weegsprachtibu, ar kahdu rekruschu sawu naudu eefweesch zil dascham kleppi, kas komissiones lungus ne-pa azzu gallam nedabuhn redseht; par to aplamu pah-drohschibu, ar ko zil daschi paschus augstohs komissiones lungus eedrohschinahs probweht lohziht no taisniga zello. Gribbu te til weenu no tahdeem notikkumeem usraksiht, kas dauds tohp pahrunnahs. Weenu deen tappa arri weens pagasta wezzakais nopuzzehts. Tas nahzis tã: Wianna brahliis bijis 1. nummuru iswilzijs. — Pagasta wezzakais gribbedams sawu brahli isglahbt, dewis dakte-

rim 100 rublu f. Bet kad wehl nepectizzis, tad fohli-
jis — ja brahlis isnahls — wehl ohtru simtu doht un
par drohschibu peedahwajis dakterim fawu meddali, lai
tas to til ilgi paturroht, kamehr nauda buhs rohkä.
Dakteris ar to meerä un naudu un meddali panehmis,
dohdahs us komissioni. Brahli par labbu isdohschanohs
jau fahk usprawihk duhschas, bet nesinn wis kahds leetai
gals buhs. — Dakteris komissioni nonahjis isstahsta kuh-
liht wissu, kas tam gaddijees un gaida nu til fawu drau-
gu, to pagasta wezzako ar fawu jehrinu atnahkam. Ne
ilgi, te gaidamais arri klacht un teel tuhda preeskä
nemts, ne wis pirmais nummurs, bet pats pagasta wez-
gafais. — Kad jau skaidra peerahdischana dakterim rohkä,
tad sinnams nabadsusch wairs nau warrejis nefe leegtees.
Pehz ihfas apflattischanas tizzis wezzafais par derrigu at-
rafts un tuhda nopuzzehts. — Turpretti winna brahlis
palaisis un tee 100 rubli krittusch nabageem par labbu.

Preeskä te wehl kahdu johzigu gaddijumu. Kahdas
deenäs wehlat isgahjis kahdam schihdelim lohti schidri.
Schihdelis bijis aishidhis lihds komissioni, zerredams war-
buht kahdu „vernohem“ taifih. Us weenreis tam rä lohsh-
najoht gaddotees tahda pat stribu ar krihtu us mugguros,
kä teem to pee puzzechanas wedd. — Tzizis nefe nesinna-
dams, gribb lihst pa durrim ahra. Kreews atkal stribu
tam us mugguros eerahdischis un arri nefe nesinnadams,
tam it bahigi uffanz: „kuda, — pastoi.“ — Schihdam
schaujahs kas stikkis no ta pagasta wezzaka prahlä un kas
laisch kahjam wallu. — Kreews atkal wiffä prahlä zer-
redams, ka tas pateesi kahds puzzejams rekruits, drahsch
pallat to til warr. — Schihds redsedams, ka wairs ne-
warr issprukt, grubsch Günthera schenki celschä, fur tas
arri pa laimi daudi schihdu atrohn, kas to kä bittes ap-
stahj. — Bet nekas nelihds; kreews neproht kaunu, grabbj
behgfi ais kruitim un, nebedadams par to, ka zitti
schihdi tam gan ar sprunguleem gan ar pahtagas spalleem
zehrt, rauj Tzlu ar wissu stribu us komissioni. — Ko-
missiones tungi to eerahdischis, fahkusch wiffi smeetes,
sinnadami ka tai deenä neweens schihds nau nodohts. —
Schihdelis bijis bahls kä lihls, kamehr komissioni to par
newainigu atsinnafe un palaiduse. J. St., nh., dt.

Kursemmes kredit beedribas spahrkassä no 1. Mai 1870
lihds 1. Mai 1871 irr tappusch nogulditi us augleem 331
tuhst. rubl.; us auglu augleem lihds 169 tuhst. r.; bes tam
wehl us daschadem wekfeteem kahdi 1 1/2 miljon. rublu.

Kuldigas pilfehthä ezejahs beedriba, kas fahksee
„Kuldigas Latweeschu labdarischanas beedriba.“ Beedri-
bas lilkumi irr preeskä apstiprinachanas nosuhiti un
preeskheeziba jau iswehleta. Beedribas mehrlis buhs
darbotees pee Latweeschu tautas garra atihstischanahs un
gaismas selschanas, ka raudsihs sawu darbu isdarriht zaur
preesklassischanam, jautaschanu isflaidroschanam, fa-
runnam, dseedaschanu, leatera israhdischanu u. t. j. pr.
Beedribä warr eestah latrs Latweetis no labbas flawas,
tam prahts dsennahs us tautas apgaismoschanu; arri no
zittahm lauschu kahrtahm warr par beedreem eestah, bet
til tad, ja 3/4 no wisseem lohjekteem to atwehl. Maksa
pirmo gaddu us 1 rubl. 20 kap. nolikta, lai warretu ihri

par beedribas ruhmes weetu (buhwmeistera Jacobsohn f.
nammä) aismakfahk un zittas wajadligas eeriktes sagah-
dabt. Beedriba sapulzejahs it swehtdeenäs, generalisapulze
fanahls it mehneschus weenreis. Lohjektu flakte schinnis
deenäs no 30 irr andsis us 70. Wifs eefahkums grubts,
tä arri sche, fur daschadas nekahrtigas wiffinachanas un
reebigas jaulschanas draudsi jo usmannigu darrijuschas
pahrbaudiht tohs garrens, kas pee tahs nahk. Leelais
pulle gribb wehl nogaidiht pirms reds, ka schis beedribas
darbs irr zaur un zaur jauls, kreentis un teizams darbs,
kas nedsenn ween us wiffadahm islusteschanam, bet bee-
dro us firds iskohpschannu, gohda darbeem un pastahwigu
labklahschannu. Zerram tad ka arri schim tizzigam nodoh-
mam turymahk netrukks palihgu un dabuhs drihs par to
prezotees tuwi un tahli. Sinnosim turymahk par bee-
dribas weifschanohs.

Leepajas aw. sinno, ka ta dselzella pagarrinachana
no Schaulkeem lihds Dinaburgai effoht Bloek f. nodohta.

Preeskä Widsemmes. Wiffi tee zeen. Latw. awischu
nehmeji Widsemme, kam wehl nau no 1871. gadda ta
Latw. aw. selta kahsu peeminas bilde rohkä nahkuff, tohp
mihli luhgti, lai waj paschi pehrno awischu kwittanzu us-
rahdidami waj zaur fawu zeen. mahzitoju to fanemim
Nihgä Bruker f. gramatu bohde Sündereelä.

Lehdurgas draudse 17. Dezbr. jauna fohla preeskä
Lehdurgas pagasta eefwehtita, schi jau ta zefforta, kas
nezit gaddos schinni draudse zelta. (Mahj. w.)

Pehterburg. aw. raksta, ka wiffi tee spreedumi, to
ta jauno rekuschu lilkumu komissija par deenestlaka gar-
rumu spreedusi, tappsoht wehl reisi isnemti zauri, lai
redsetu, waj newarr deenestlaku wehl pahsinahk, lai
paliktu til tildauds ta laika, ka saldati warr pilnigi tapt
eemahziti us karra deenestu.

— Karra ministerija buhschoht par to gahdabt, ka
us Wolgas uppes tohp damfluggi eerikleti preeskä salda-
teem, ka pulki warr ahtrahk un weeglahk sawus zellus
nostaigahk.

Astrakanä lihds 26. Janwar wehl nebij nemas sneega
krittis; fahkums gan irr bijis labbi stipris un sneega put-
tenu weetä laudis dabujuschu stiprus smilschu puttenus
baudiht.

Tulas gubernä Janwara beigäs fahkums sneedsis lihds
17 gahdeem.

Samarä 20. Janwar fahkums bijis lihds 23 gahdi R.
Pee Poti-Tiflis dselzella wehl til effoht kahdas 70
werstes, kas nau wehl gattawas, laweschanas zeffotees
no tam, ka tur us ta gabbala 2 tilli jataifa. S.

No ahrsemmeem.

No Berlines. Reifars irr ezejelis Moltke generali
un karra ministeri Moon par runnas lungeem Pruschu se-
nata pirmajā nodokä (Herrenhaus). Schee un wehl war-
buht zitti jaunczelti, kä gaidams, ees pa waldibas no-
dohmam un palihdsehs tur to jauno skohlas usraudsihs
lilkumu iswest zauri, ja arri tam daudi zitti par prettine-
teem mestohs. Wisfirdigakee prettineeki schim lilkumam
irr stary Pruschu Pohkeem atrohdami. Daschi til lohti
eefredesuschees, ka gribbetu Bismarku skaidri apeshk. Dsird

ka polizeja daschus Pohlus Berlinē likkuffi fanemt zeeti, jo dabujuffi manniht, ka tee nedarbus nedohmajuffi pret Bismarka dshwibu. Tee Bismarka lunga wahrdi, ka Pruhfchu waldiba ar wiffu spehku par to buhfoht gahdaht, ka Wahzu wallodas mahziba neweenā walts dalkā, it ne zaur fo, ir zaur Pohlū kattolu preefereem netohp aiskaweta, schee wahrdi flann arri zaur zittahm semmehm un tohp pahrrunnahs, waj tas irr gudri jeb ne, kad waldiba ar tahdahm leetahm gribb famus pawalstneekus spaidiht. „Maslow. kreemu awise“ to lectu nokkuffijuffes, fakka: are! ka zittas waldibas darra, waj tad arri Kreemu waldiba newarr tāpat dohmaht. Turprettim Beh-terburgas fr. awise atbild: Bismarka wahrdi jau flaidri apleszina, ka Pruhfchu waldiba eeksch wiffa schi laika it nemas nau wallodas leetās jaukuffes, lai runna katrs sawu wallodu un turr sawu tizzibu, kad til irr pallaufighs, ustizzihgs pawalstneeks. Tahlah winna fakka: Kur weena waldiba ar tizzibu un wallodu fahf pawalstneekus spaidiht, tur wiina fapohsta ustizzibas fakes. Lai Wahz-semme zellahs pretti wiffahm tahm wezzu laiku eerikteh, kas Pohlū kungeem un kattolu basnizai dohd tahdas reltes, kahdas nefadere ar lauschu labklahschanu, tad eemantohs wiffu, arri Pohlū firdis; ar wallodas spihdsinatschānu til usuens lectu, kas ne us fo labbu newarr west.

— Berlīnes polizeja fanehmuffi zeeti weenu Pohlū ap-teekeera jaunlungu no Posenes, no kurra dohma, ka tas nedarbu dohmas prahtā nehmis pret Bismarku. Winesch irr agrahf deenejis pahwesta saldats un irr pahstoms, ka lohti dedshgs kattolis. No Posenes us Berlini braukdams bij fazzijis: „Dfirdeet nu drihs leelus notikkumus no Berlīnes, taps wifs zittadi.“ Wihrs nu irr fanemts, atrasta klahf pistole un dands papihri, kas nu tohp ismekleti. Bismarkis it neta ne-istahfoht par wiffahm tahdahm beedeschanahm, brihwbrihtinds zeerejohf weens patz pa eelahm.

Frantschu tautas fapulzē wiffas tahs partijas, kas negribb eet pa brihwwalsti, bet pa weenam semmes waldineekam irr taggad wiffas us weenprahtibu demuschahs, lai warretu jo spehzigali sawu lectu west. Bet katra schkierra tomeht gribb paturrecht sawas dohmas. Napoleona partija tohp arweenu drohshaka. Schinnis deenās bij Parise leelas behres. Bij mirris Napoleona augstais sekretēris Ronti. Kas ween no Napoleona draugeem warreja Parisi atfneegt, netruhka behrineeku flaitā, tur redseja wiina agratohs generalus un ministerus, wiswiffaddōs mundeerōs un spohschums, it ka gribbedamus israhdiht, ka wiini nau masa lunga laudis. Zhpaschi wirknejahs wiffi ap Rouher lungu, Napoleona leelo draugu; pa eelahm kledsa us wiina un Napoleona wesselibu. Sin-nams netruhka pulkā arri balsu „Rohst ar Rouher, to schkelmi!“ Bet te warreja redseht, zil mas ustizzibas waldiba warr turreht us sawu paschu polizeju Parise. Kad kledsa us Napoleona wesselibu, tad waltmeisteri to noliklahs ne dsirdohf, bet kad weens wiinu nehmas gahnihf, tad atradda eemeflu, ka tabdam ihfi mutti aishahf. Sin-nams tur polizejas wihin pulkā irr lohti dands tahdu, kas til dands gaddus Napoleona maifi ohduschi un eeradduschi

wiina meldinu wilkt. Tāpat atkal ohtra partija lassahs un klannahs ap sawu kandidatu, sawu kehniū Indriki to peekto no sennatahs kehniū zilts. Brihwwalstneeki atkal sawus kakkus staipa, ka warr republiku isfluddinaht.

Frantsjā wehl arweenu tahs ezeltahs karra teefas strahda tohs dumpja laika nebehdneekus isklausnadamas un par teem spreedamas. Taggad atkal pehz karra teefas spreeduma 9 ar nahwi irr noteeefati; weens no teem bij to pawehli demis leelo lukkeri pilli aisdedsinaht, tee zitti 8 bij no teem fleplawem, kas tohs muklus bij nolahmufchi.

Antwerpes pilsehtā irr leela fa-eima. Tur irr apmettees grafs Schambohr; turredamees par ihsto Frantsjas waldineeku winesch tur ap fewi salassa sawus draugus un fullainus. Ueri no Frantschu tautas fapulzes dands runnas lungi turp us Belgiju nobraukufchi sawu padewibu rahdiht. Jau tohp spreesis, ka winesch lai walda, kad kehniū krehsli buhs rohkās. Grafs irr isibrejis leelu pilli, tur wiffi abraukufchee tohp us to labbalo iszeenati, bet kad til nau wifs kehriusch par tukfchu. Appakch-lohgeem atkal wirknejahs zitti, kas negribb ne no ka zitta dsirdohf, ka til brihwwalsts Frantsjā. Ueri astumtais Gannoneres kehniusch irr abrauzis us Antwerpi, arri sawas behdas isfuhdseht un norunnahf, kad Frantsim kas isdohdahs, lai ne-ahmirst wilkt ahra arri fennako Gannoneres kehniū, kurra walsti Pruhfōs vanehmis im Wahz-semmei peeweehojis. — No Pariies atkal dsird, ka Napoleona draugi ka fiffeni effohf wiffu Frantsju pahrskeepufchi un polizeja weenu pudduri pehz ohtra raugohf klibdinaht.

No Rohmas nahf daschadas sinnas. Dsird ka no pahwesta padohmneekem weeni pahwestu us to dsennohf, lai schis til Rohmu atstahj un ka effohf jau zaur zirkuleeri sinnamas darrihts, ka gribboht sawu nahlofchu leelo basnizlungu fapulzi noturreht us Malta fallas jeb Trohskē. Bet iseet nahlahs weeglaki, ne ka pehz atpakkal eekluht. Ueri wehl weena leeta notikkuffi, par fo Rohmā un tahlahf hipri tohp runnahs. Starp kattolu un lutteru basnizlungem bij sribde iszehlufes. Kattoli to turr par fwehtu tizzibas gabbalu, ka apustuls Pehteris effohf pirmais Rohmas biskaps bijis, tur 25 gaddus waldijis un affins leezineeku nahwē mirris. No wiina rohkās effohf wiffa basnizas warra pahwesteem eedohta. Tai leetā nu zehlahs prettofchanahs. Daschi no lutteru mahzitateem bij wiffem laudihm dsirdohf, teikufchi, ka pehz wiffas Apustulu darba grahmatas bihbeld flaidri effohf redsams, ka apustuls Pehteris til pa rihta pufes semmehm sawu mukfcha gallu nodshwojis un ka wiffa ta 25 gaddu biskapa buhshana Rohmā effohf wezza teika, bes kahda pamatta. Libds schim tahdu prettofchanohs mutti mehdsā wiffadi aishahf, ja ne zittadi ar warru. Un kas taggad jalassa? Patz pahwesta atwehlejis, lai pa 4 gudri lungi tillab no kattolu ka lutteru pufes fanahf weenā pilli (lutteri gribbeja basnizā, bet to ne-attahwa) un tur lai dands fimteem klahf effohf isstribdahs par scho lectu, ka warr redseht, kurrāhm dohmahm ta wirsrohka. Tā nu arri ta leeta notikkuffi un kattoleem bij jadohd ta galla atbilda, ka wifs schis tizzibas gabbals irr bes kahdas peerahfischānas no fwehtem rasteem un til tā eenemts no wezzu wezjeem

laiteem. Sinnams, nu gribbehs wehl dauds zittäs leetäs tahdas pat spehkoschanahs rastees, bet tas warr west pa tahlun un pahwests to ne muhscham netaus.

Ungaru semmē jau taggad ohtrs flapjais gads, fur aif leela uhdens wiffi lauka augli pohstā eet un paschu zilweku dshwolkki dauds weetahm eet bohjā. Breesmas effoht leelas un gals nenoredsams, ja no waldibas pusses nenahf ihpaschas palihdsibas. S.

Augsch-Kursemmē isprohwehts padohms schkin-kus schahweht. Kā pehz wezzas mohdes schlinki jaschahwe, to ikweens sinn, tāpat arri, zil kinkles pee schihs schahwehchanas, ka waijag labba flurstena — kas dascham wehl truhlst, — labbu ahrdu, ka jakahpele pa sohdejeem, kamehr schkinikus ustarre, ka garpirstis tohs daschureis eepreefsch aptschamda ne kā tas kam tee peederr u. t. j. pr. Tapehz nu neturru par weltigu, kad tē lassitajeem preefscha leeku jaunmohdes schahwehchanu, ko esmu dsirdejis no lahda arrendatera, kas fainneezi bā dauds peedshwojis. Kad schlinki kā peenahkās issahliti, tad eeleeel maisēs krahfui — kad rupja maiee patlabban isjeppusi un iswillta un krahfne atskrehjufees — us plahnahm malkas pagallehm un wirs tahm schkinikus, fur teem 2—3 stundas japaleek. Pehz schi laika schlinki tohp iswillti: tee nu irr smullki dseltenbruhni — dauds jaukaki ne kā duhmōs schahweti — teem gahrda garfcha un tee usturrah labbi wesselu gaddu. Bij krahfns siltums par dauds atskrehjees un schahwehchana tadeht nepilniga, tad wehl reis pehz maisēs iswilltschana krahfui jaleek. Arrendaters, kad tas patš scho padohmu dsirdeja, tam dauds netizzeja, bet taggad ir nedohmahht nedohma wairs ar wezzas mohdes schahwehchanu pihtees. *)

—ld.

Brazeffis par fehwes ehnu.

Malleneeschōs dshwoja prahtihgs pagasta wezzakais, kas pagasta sapulzēs laudihm istahstija, kā zittās mallās tautas brahli prahta gaismā eekohpdamees laizigās un garrigās leetās us preefschu dsennahs. Schis gohda wihrs lahda deenā kad pagasts bij sapulzejees eesahza laudihm issahstihht ka wifs lauschu labbums no derrigahm skohlahm fagaidams. Winsch firfnigus wahrduš runnadams it gruntigi isskaidrodams istradhija, ka wiffa nekahrtiga dshwofchana, wiffas reeschanaš, strihdeschanaš no tam isjeekahs, ka winnu firdis jau no masotnes nau eekohptas zittus zilwekus zeenihht un mihleht u. t. j. pr. Bet Malleneeschi us pagasta wezzaka runnu neklausijahs, tee sawā starpā daschadus jaunus notikkumus stahstijahs, turklaht arri sawu pagasta wezzako peeminnedami to usleelija: „Bot fur mehle muhsu starschinam!“ — Tā rahdijahs, ka pagasta wezzakais welti nodarbojahs; winna wahrdi un pamahzischanaš bij wehjä runnataš. Nu winsch brihdi apluffa, bet tad ar skannu balī uskleedsa: „Malleneeschi! Apluffeet brihtianu, man jums flaisa pasakka ja-

*) Sainneejes, ar kurrachm scho leetu pahrunnaju, atteiza, ka to ihsti gahrdo schlinka garfchu un tāpat arri turreschanaš spehku ne zaur to newarroht panahst, kā til ween zaur duhmeem, kas to galu ar kreesoht pilda, bet prohwehm arri to jaunu mahzibu!

stahsta!“ Nu wiffi apluffa un pagasta wezzakais stahstija tā:

„Wezzōs laikōs, Klaidohnu pagasta sohbu dakterim, Kwedderam, sawās darrischanaš, gaddijahs zekā dohtees. Winnam karstā waffaras deenā negribbejahs lahjahm eet un kad til dauds naudas bija, tad winsch no nahburga Ambruschka isleeneja kaulainu kuhtru kehwi us weenu deenu, aismalkaja pusrubli, uslahpa kehwei muggurā un jahja. Ambruschkam mahjās darba nehij, tapehz winsch lahjahm gahja lihds un ar speekiti rohlā kehwi pasflubbinaja lai ta garrakus sohkus sperr. Bet nu paschā pusdeenā faule karsti speesch. Pa paschu smiltainu klaijumu jahjoht sohbu dakters peedurknē swedrus flauzidams raugahs pehz wehfas weetinas, bet nekur neredseja nei lohku nei krahminu, ka ehñā warretu atwehfinotees. Arri Ambruschka, kam kreklis par uhsahm pahrlaists, ar krekla appalschgallu peeri flauka, arri sawu speekiti newihsho pazillaht aif karstuma. Nu Kwedders kehwe fehdeidams paschu laif pasteeps luhpas un tirschkinahs: brrrrr! bet lohpinfch patš no fewis apstahjahs. Kwedders no kehwes nokahpis nowilks fwahrkus, isklahs gar semmi kehwes ehñā un tur atsteepsees wehfinadamees. — Ambruschka krekla gallu rohlā turredams praaffihš: „Nu ta nu breihnumš, kas ta nu biuhš?“ Kwedders atbild: „Roahds proahteigam zilwakam breihnumš, kad gribbibs atfahstihpt tschiehweš pakreihfli.“ Ambruschka eebrehzahs: „Nosh tjew aif karstuma mjehle par liuhpahm issakarr, a fowas tschiehweš pakreihfli tjew na til dauds naduhfchu, zil malnumš aif nogga. Tu man par tschiehwi molkowji a na par pakreihfli. Tschiehwi tu warri joahht, a pakreihflis munš; as juh bes molkas ni poscham walnam naduhfchu.“ Kwedders: „Ambruschka meihkais liuhdsams nafabōrr! Apsaduhmai: as tew molkowu par tschiehwi i par pakreihfli. U tu fur redsjeji tschiehwi bes pakreihfchla?“ Ambruschka atkleeds pretti: „As pots biuhhtu tschiehwe kab towai miehlei klausejtub. Aftagoahdai: Tschiehwe girr wihna, a tschiehwe i pakreihflis girr diwi lihčas. U tu mann molkowu par tschiehwi, tis girr par wihnu lihtu; pakreihflis uhtra lihta, tej naw molkota, tej man pihdarr. Tew pascham pakreihflis, issastihp pots fowā pakreihfli, a forgihs aistikt tschiehweš pakreihfli tu, subbuknihbejs!“ — Tā winni sahza lammatees, un patlabban taifijahs mattōs kertes; bet nu par laimi kreschais zekagahješ peenahf teem klaht. Tas strihdes leetu isklausinajis winnus apmeerina padohmu dohdams, lai tee us zekā neplohshahs; ja ar labbu newarr salihht, tad lai fuhds pee teefas, kas isspreedihš kurrām taifniba. Nu Kwedders kahps kehwei muggurā un jahs atpakka us Klaidohnu lai tur teefneffis isschleerr, kurrām taifniba. Ambruschka ar speekiti kehwi flubbinadams eet eepakka, kamehr Klaidohnā nonahza.“

Pagasta wezzakais til tahl stahstijis apsehdašs krehflā un nerunnaja nekō. Malleneeschi muttes atplehtuschī nonehmuschees flattahs us pagasta wezzako, kas kluffu zeesch. Nu klausitaji zits zittam ar elkoni peedubruschees, wiffi weenā mutte pagasta wezzakam luhds: „Tjehtin meihkais, apfahschahlujihš, naworram nufagihst nōdschehrdejuschi poahr-

soffas gollu, gribbigs pasaklouseiht, kurfch kotram par wiersu palikka, lib Kwedders Ambruschlam, lib Ambruschla Kwedderam. Dzechtin, towi meibliigi woahrdini par maddu foldinaki, liuhdsams, dabeids da golla!"

Pagasta wezzakais atbildeja: "Mallencefchi, man firds fahp apdohmajohht kahdi johzigi kautini juhs effat. Kad us jums rumaju par prahtigu behrenu audfinafchanu, par derrigü floblu eeriktehm un ismahziteem floblotajeem, tad manni wahrdi juhju aufim it ka wehjsch aiffchalz garram. Man no jums wehl neweens nau atbildejis, no kurrenes tas zeffahs, ka mehß Mallencefchi zitrem pagasteem eeffsch derrigahm eeriktehm pallal palikkufchi. Bet kad es jums pasaklu, par kehwes ehnu stahstu, tad jums manni wahrdi faldaki par meddu un stahstam gallu newarrat fagaiddiht."

Bet prazeffis par kehwes ehnu padarrija dauds galwas lauffichanu. Paschas pirmas nedeenas Klaidohnu teefnessim usgahja. So abbi teefas meklettaji reisë pee winna eeffrehja pa durwihm eeffschä. Abbi reisë eefahja runnaht un runnajohht weens ohtru pahelleedsa. Ijzehlahs tahda brehlschana, ka teefnessis fahja schehlotees, ka no leela lehruma weena aufs aiskrittufsi. Teefas meklettaji til ko dabu dsirdeht, ka teefnessim aufs aiskrittufsi, ar jo stipru balsi brehz, lai winsch ar aiskrittufschu aufs warr eeklausitees, ko abbi reisë fuhdsahs. Teefnessis lehnihgs un gudrs wihrs buhdams pa kambari staiga rohkas schnaudsdams, klausahs ar weenu aufs us Ambruschla ar ohtru us Kweddera fuhdsibahm. Weidsiht abbeju fuhdsibas fapratia. Bet nu teefnessim peetrubla padohma kahda wihse stihdiniu isschirt. Winnam bij tahds eeraddums, ka ireis tas, kas winnam ko stahstija, no winna to atbildi dabuja: "Nittigi, tawa taisniba!" Kad nu Ambruschla teefnessim luhdsä lai winsch Kwedderam par to, ka tas kehwes ehna apgullees, pawehl pusrubli aismakfahht, tad teefnessis atbild: "Das zittodi newarr buht, tew taisniba!" Un kad Kwedders israhdi ja winsch kehwi ar wiffu ehnu leenejis, kalab winsch pagehr lai Ambruschla winnam par nokawetu deenu pusrubli aismakfa un to eemakfako pusrubli atdohd atpakkal, tad teefnessis arri winnam atbild: "Tawa leeta skaidra, tew taisniba!" Bet kad tomehr abbeem stihdetajeem taisniba newarreja buht, tad teefnessim no dsikkahm dohmahm fweedri ar stramiti no peeres tezeja un patß nesinnaja ko darriht. Par laimi prahta eefchahwahs praftiht: "Kur ta kehwe?" Kehwe turpat pagalmä. Teefnessis iscet ahra lohpinu apluhkoht, tad galwu kassidams fakka: "Nelas nekaisch, kehwe irr un paleel kehwe!" Weidsiht winsch fakka: "Nu beheni, falihsttat! Lai Kwedders ispirk pusstohpa brandwihna, famettat pa tscharakai eeffschä un tad lai winsch kehwes ehna gull zil gribb. Nu Ambruschla taisi meeru!" Abbi teefas meklettaji jau bij gattawi falihkt, bet te weens no pulka preeffschkambari eebrehzahs: "Tota breihnumi! lib Kwedders laj moffou por tuh kas jam pihdarr!?" Dhtrais brehz: "Kas tuh bei paduhmows, par pusstuhpa brandena tschjehwes pakrehfli pohrduht; as juh par pihzi rubli napahriduht." Salihfschana isjuffa. Abbi brehza, ka

tahda netaisniba pasaulë wehl nau dsirdeta. Abbeem stihdetajeem peedabwahs adwokati, kas apnehmahs prazeffi ta isweft, ka winnisch nahk rohkä.

Abbi stihdetaji appelleereja pee augstakas teefas, kas fuhdsibu peerehma. Leezineekus noklausinohht farastija leelu garru protokollu. Zil tolail Kreeweem un Wahzeescheem awischu bij, wiffas bij peedrullatas par tahdu newirdetu prazeffi. Bet kas zittu tautu walloda, par Latweefcheem bij drullahs, to wezds laikds Latweefchi newdrihsteja sinnaht dabuht. Wiffem lassitajeem kahrojahs sinnaht, ka tahda farschita stihdes leeta galla taps isschirta, waj Ambruschlam, waj Kwedderam wirsrohka kritrihs.

Kad teefa wiffus leezineekus dauds terminds bij noklausinajusi, tad nolikka terminu us spreeduma pasluddinafchanu. Teefas namß, pagalms un wehl weena eela bij ar laudihm ka bahstin peebahsti; jo wiffem Klaidoneefcheem gribbejahs spreedumu dsirdeht. Bet teem wehl ilgi jagaida, kamehr abbi adwokati teefas preeffschä tohp dsirdeti. Teefa Kweddera adwokatu usajzinaja, lai tas papreeffschu runna. Winsch runnaja ta:

Zeenigi, augsti mahziti gudree teefaslungi! Zil es laimei pateizohs par to, ka schinni walsti peedfimmis, kur gudri illkumi aiffarga ilweena pawalstneeka wismasakomantu un jehschu schi manta leelaka nebuhtu, ka tikween kehwes ehna, par ko augsta teefa pehz taisnibas spreedumu isdohs. Kur stihdeschanas par peederrumu ijzehlahs, tur arri kehwes ehna nau masa leeta; jo te pehz taisnibas ja isschirt, waj ta weenam waj ohtram peekriht. Wiffai pasausei sinnamß, ka Klaidohneefchi irr mihligi, laipnigi, faderrigi kautini. Bet kahdu flawu Klaidohneefschu pehznahkamee mantohs, kad tee wehl pehz gaddu fimteneem, behrneem un behrenu behrneem stahstihß, ka Klaidohnu pagastä dsihwojis wihrs, Ambruschla wahrdä, kas sawam zeffabeedram un turklaht sohbu dakterim, kas sawu amatu dsihdams, flimneekem fahpes atnemdams peekuffis, nau waku lahwis kehwes ehna deenwiddu atduffeht. Tahds zeetfirdihgs warr tikween kahds mescha zilweks buht, kas kehwu beedribä usaudßis, kam sawa firdi zilweku wehrtiba wehl nau mohdusees; tahds irr mescha swehrs, kas peekuffufscham zeffawihram ehnu leeds, kur tas warr no karstuma atwehfinatees. Tahdu kaula gabbalu neweens Klaidohneets ne-eezeefsch, neweena teefa ne-aiffstahw. — Bet tu neschelligais Ambruschla teepes, ka tawa taisniba, ka kehwes ehna tewim peederr! Tä! Waj ta teefcham tewim peederr? Kas jelle ehna irr? Tatschu nelas zits ka gaismas trubziba, kad gaisma kerperim nespihd zauri, tad tas ehnu mett. Un ehnu mett neween kehwe, bet gandrihs wiffas leetas. Kwedders ne kehwes, bet tumfchas leetas ehna bij atsteepes gribbedams atwehfinatees. Ne ta kehwiwa, bet tumfchais gabbals ehnu mett. — Te nu isnahk dimejadas apdohmafchanas: 1) Ehna nau nekahda ihpascha manta; 2) ehna Ambruschlam neweederr. Kas nekahda manta nau, ta arri neweenam newarr peederrecht. Bet peenemfim lai arri ehna manta buhtu, tad tomehr schi manta wiffem zilwekem, täpat ka faules starri un gaisß, ko eedwaschojam wiffem peederr, un te neweenam no ohtra nau jaluhdsahs, lai atwehl gaisfu eedwaschoht, jeb fiktä

faulitè filditees. Man grihbahs wehl wairahf israhdiht. Peenemfim lai ta ehna pee kehwees peederr, tàpat kà auffis, aste u. t. j. pr. Ko jelle Ambruschka ar tahdeem kehwi peederrumeem darrichs? Kad es no wianna kehwi isleeneju, tad libds ar kehwi isleeneju arri to, kas pee kehwees peederr, wiannas mugguru us ko uff-hstees wirfù. Kad kaufmannis man stabbuli pahrdohd, bet pahrdewis no mannis pagehr, lai nestabbuleju, tapehz ka par stabbuleschanu wehl ihpafchi jamakfa — waj ta nebuhtu smeijama leeta? Augfti mahziti gudri un zeenigi teefafkungi! Ko mannim Jubfu preekschà dauds runnah? Jubs subdetaju ar sawu neleetigu fuhdoffbu atraidifcet un winuam uslikfct, lai winsch wiffas teefas koftes aismakfa. Bet ar to wehl nau gan. Ambruschka afchi apstrahpejams deht sawas zeetfirdibas pret sawu zellabeedri un deht apgrehkfofchanas pret wianna gohdu. Jo neeku deht Kwedderu pee teefahm wasadams tas wianna labbu flawu un gohdu aistizis, un tas irr dahigahs ne kà kehwees ehna.

Adwokats Kwedderu spehzigi aistahwedams runnaja ar flannu balfi, tà ka wiffi Klaidohneefchi pagalmà un us celas warreja dsirdeht. Kad runna pabeigta, tad Kweddera draugi preezigi plaukfschinaja un gawileja; bet Ambruschka draugi bahrgojahs, un sohbus greefdami lam-maja un kehfiija. Belgallihgs trohkfnis. — Bet teefafkungi weegli fmaidija dohmadant, ka zaur adwokata runnu, nefchaubiga taifniba atrafta. Bet wehl bij ja-dfid ko ohtrais adwokats runnahs.

(Uf preekschu beigums.)

Par dftutu mahjn pahrdohsch. Widsemme

No 23. Oktobra 1871 — 23. Januarim 1872.

Pahrdeweja wahds:	Muffhas wahds:	Zit zeematu:	Zit dahlderu un grafch.:	Zit maftahs:	Zit dahl. mafsa.
Grote	Mahlpils	2	38 d. 35 gr.	6500 r.	171 r.
Wolff	Friedrichsw.	2	33 „ 45 „	4630 „	140 „
Teutsche	Mahlflen m.	20	396 „ 78 „	50980 „	128 „
Ungern	Koraffe	12	193 „ 46 „	28230 „	145 „
Bose	Wafne Muz.	12	190 „ 61 „	26459 „	138 „
Bose	Wann. Muzm.	26	511 „ 57 „	71653 „	139 „
von zur Mühlen	Surkongota	11	265 „ 64 „	30600 „	115 „
Maidell	Kriinnerm.	2	45 „ 43 „	5660 „	123 „
Dettingen	Wiffuffimois	2	103 „ 25 „	15280 „	148 „
Staden	Dufkenn.	1	21 „ 7 „	1600 „	76 „
Müller	Lüllemois	1	20 „ 27 „	2700 „	135 „
Müller	Muffjamois	2	52 „ 37 „	6700 „	128 „
Manteuffel	Kongoltn	12	275 „ 9 „	31526 „	114 „
Seidlitz	Meiermuffch.	4	127 „ 17 „	20500 „	161 „
Nichter	Kawastemois	9	163 „ — „	28607 „	175 „
Manteuffel	Sauremois	7	103 „ 20 „	14670 „	142 „
Manteuffel	Hallikomois	6	90 „ 1 „	11555 „	128 „
Löwen	Waimaremois	5	59 „ 81 „	9174 „	152 „
Grote	Karolamois	1	35 „ 85 „	5750 „	159 „
Müller	Wafte Muffe	1	16 „ 79 „	2108 „	124 „
Kulbach	Woldimois	3	83 „ 15 „	10100 „	121 „
Vietinghof	Toloma	2	33 „ 32 „	4500 „	135 „
Pegoschhoff	Piuaskimois	14	350 „ 45 „	46840 „	133 „
Hüne	Lellemois	8	94 „ 43 „	17314 „	184 „
Bof	Perrimois	3	62 „ 26 „	8800 „	142 „
Engelhardt	Wirkenm.	13	366 „ 89 „	76207 „	207 „
Mengden	Mujan	4	177 „ 34 „	26610 „	150 „

185 3912 d. 21 gr. 565253 rubl.

Dahlderis zaur zaurim rehkmajohf mafsa 144 rubl.

No Januar 1867 19 gaddu zetturfni bijufchi. Schis gaddu zetturfnis irr tas diwidefinitais.

Scha pehdeja gaddu zetturfna pahrdewums peederr pee teem masakeem. Til ween 5 gaddu zetturfna pahrdewumi mafaki bijufchi. Tee atlikfufchee 14 gaddu zetturfna pahrdewumi wiffi leelaki bijufchi.

Par wiffem zitteem leelaks irr tas pahrdewums no Julija — Oktobrim 1868, fur par 1,497,904 rubteem zeematu semmes pahrdohs tizis un tas pahrdewums no Julija — Oktobrim 1870, fur par 1,061,975 rubteem zeematu semmes pahrdohs tizis.

Par wiffem schwakkahs irr tas pahrdewums no Oktobra 1869 — Januarim 1870, fur til ween par 221,400 rubteem pahrdohs tizis.

Jautafchanas un atbildas.

(Zi Rihgas Latweefchu beedribas jautafchanas lahdes.) Salassitas no G. S. Bertram.

II.

Kas irr wairahf kohpjams: teaters waj grahmatu krahtuwe?

A. Leitan lungs, kas bij apnehmces, us scho jautafchanu atbiddeht, nebij tai wakkara atnahzis. Teaters, kà jau sinnafim, bij no dascheem raffneekem awises par flahdigu peerahdihts, tapehz bij wajjadfihgs, scho leetu tuwahl apflattihf un par to wairahf flaidribas ismekleht.

B. Diirik lungs isflaidroja teatera- un grahmatkrahtuwu mehri un labbumu un tad atwehleja zitteem flahbuhdameem tahtahf fpreest: „Kas no fchahm abbahm leetahm irr wairahf kohpjama?“

Behz daschadahm apfpreefchanahm isnahza: Birnkahrt teaters mums flahda zaur runnu un israhdischanu wiffu dschwaki un fapratigaki preeksch azzihm, ne kà tad to paschu notiklumu is grahmatas laffam; tas irr faprotahms ir tahdeem, kas nemas nemahf laffihf, jeb kas gan laffa, bet nefaprot, ko winni laffa; tas spehz muhsu firdi wairahf pakufinahf un us fahdu labbu darbu ahtraki pamuddinahf — un wiff tas zaur grahmatahm grubtahi panahkams; — b) wairahf wehribas kitta us grahmatu krahtuwi, jo ta mums spehz wiffu plaschaki un pilnigaki sneegt, ne kà teaters, kas mums tikfai fahdu gabbalu is zittu zilweku dschwes, un to paschu til tà pawirfchi, israhda; floblas mahzibas un daschas zittas sinnaftchanas warram tikfai is grahmatahm fmeltees; un turflahf mums grahmatas katra brihdi un katra weeta wairahf pee-ehjamas, ne kà teaters. — Bet I. Gailit lungs sawu fpreedumu bridsa ar fcheem wahdeem: „Abbi labbi — bahs maifa!“

Zanzihis.

Was Zanzihis tas fakkis
Grihb islustitees,
Lezz schigli kà fakkis,
Zahl isdanzotees.
Winsch danzo weens pats
Uf paffalkahjahm.

Nah! gudrineek's lapfa:
 „Daw' gabrudu kummos!"
 Un uskleedf: „Gops! Gops!
 Janzih! kas to dohs!
 Kam danzo weens pats
 Us paffaklahjahm?"

Nah', danzofim lohpa,
 Ka preileen' es proht',
 Un wahrna — pateest! —
 Lai pijohli spehl',
 Al brangi tad ees
 Us paffaklahjahm."

Mas Janzih's dohd kahju
 Lapf' nokohsch to sprukt',
 Kluff' apfehshahs ehna,
 Un apehd to Janz,
 Dohd wahrnai pa-ohst
 No paffaklahjahm.

A.

Ziprohwehts padohms pret zaureeschann.

Kad wehders zaureet, nemm pus allus glahsi uhden's, eebert tanni 2 tehskarrot's stehk'elu miltu, apmaisi tohs pafchus un eedserr: zaureeschana drihs mittefees. Behrnam peetiks ar pus tik uhden's un weenu tehskarroti stehk'elu. Breesnigu un zittadi newaldamu zaureeschannu daschi isgahjuschu waffar koleera laika us laukeem zaur tam waldijusch, ka faberjusch pahri tehskarrot's tehjas par pulweri un to ar aukstu uhdeni eedschruschi. —ld.

P r i h s e.

Mispehm waffara us zekka buhdamam man gaddijahs Zirzenu krogga sirgus ohdereht. Sianams, ka to nedarrju ar kalekoju, bet ar seenu un ausahm. Bij swehtdeenas pawakkare. Zauks un mihlihg's laizinsch. Tapehz arri daschi zirzeni bij schinni sawa wismihkala faktira sawahlufchees un tschirpsteja zil ween spehdami. Skrohdera Zehpis bij ar wiffahm tschetrachm us krogga galda noschdees un us pijohli trimschkinaja; bet ka rahdijahs, bij tahds sa-ihd'sis, jo mas ween tahdu gaddijahs, kas rutsheri jeb prankfati apstelleja. Tapehz ka jauneku mas tur atraddahs. — Praffiju lahdam labbi parefnam sildeggunam: Ka gan tas nahlahs, ka jaunekli, kurri mehds arween tee pirmee tur buht, kur musikis dsirdams, scho-deen tik lohti mas scheid irr redsami? — Wezzitis us to man atbildeja ka jaunee laudis jaunee laikeem paffak dsennotees. Skohlmeisters, arri tik tahds jaunuu laiku putnis, effoht preeksch lahda gadda laika dseedahannas beedribu gruntejis. Pee tahs taggad jaunekli speeschotees, ka bittes pee meddus, bet krogga sawas azzis wair's nerahdoht. Gan nekas nekaitoht dsirdoht, kad beedriba reis usdseedoht, waj nu basniza jeb arri salka meschinä, tomehr jaunekli dauds wairahl laika nokawejoh, ne ka fennahl un eerohnoht aplahrt wasatees. Noplehschoht drahnas,

wehl daschu naudas grassi isdohdoht par tahdahm — kad tu istschibbetu — grahamatelem. Tadeht tohpohht dseedahanna no wezzas pa-audses eenihsta. Zil sawasdam's raudsiju wezzitim dseedahannas labbumu isskaidroht un par tschakleem dseedatajeem preezadamees, no wezzischa atswiezinajohs un aibrauzu. Nesen gaddijahs atkal scho pafchu zekku braukt. Zessch bij labs, laidu lihds Zirzenu kroggam. Kamehr sirgi dusseja, peebrauzja labds jaunekl's. Ar scho eelaidohs runnas. Bij mundris sehns, fainnee-ka dehl's no ta pafcha apgabbala. Ka stahstija, daschu gaddu skohlä gahjis. Schim waizaju, ka gan winnu dseedataju beedribai klahjahs? Waj dseedataji wehl tikpat mundri ka eefahumä u. t. j. pr. — Bet kahdu atbildi dabuju? — Kohris effoht nesen pawiffam — isnihjis. Sennakais kohra waddons us zittu widdu aigahjis. Jauns nahjis winna weeta. Schis dseedahannas draugs nebudoms, pihsa duhs mihkali rohka wizzinajis ne ka takt's kohzinu un „prepperischa“ zirschana tam taggad wairahl preeka darroht, ne ka dseefmu skanna. — Tahda wihse tad arri beedriba nau warrejuse ilgaki pastahweht. — Stahstijaj's, pats labbu laiku pee beedribas peederreis, lohti noscheloja winnas isnihschannu. — To dsirdoht manna sird's noskumma un apnehmohs, scho prihs Dew mihlais Wisdeggun pappu dohsite eelikt. Lai schi Dew deggunä nahktu, un Tu schlaudatu. Warbuht ka Sawai schlaudashannai wehl isdohtohs tam isskilduscham pulzinam waddoni usmohdinah. To wehl no wiffas sird's Taws krusdehl's Tschemmerite.

Burtu mihklas usminneschana Nr. 7.

az (8).

Breeksch latw. mehmkurlu skohl Sallaswille irr eemakfati:

no Nihzes un Bahrtas dr. . . . . 8 rubl.

Jelgawä, 14. Februar 1872.

Mahzitaj's R. Schulz,
 mehmkurlu skohl's direktors no Kursenmes
 russes.

A t b i l d a s.

C. S. B — R. Tas tai Wahzu awisei dohtais padohms man nelesahs nezik derrihas. Tautas angatmoschannu newarr gribbeht zelt awtahet brautajohht un drihs schur drihs nur padaktoht. Tai leetal dubs iscet no gruntiga pamaita, lai ne-ees lehschu, bet ees drohscheem johkeem us preekschu. Arri tohs wahredus war teem daschadeem rakitneekeem pamettisim, jo tas muhs pa dauds wehl sahnis.

P. C. — J. Paldeems! Dabuju wiffu un isleetafchu.

A. C. Buhs ittin derrihas. Rakti man pa laitam no sawas puffes, lo labba eewehro.

A — E. un J. G — J. Juhfu mahju swehtibas bides gull Brugger f. grahamu bohdi Nihga. Effee tik labbi, kad un ka Zums eeriht, kas tur list sawent. Daschu reis ilgojohs rehzh lahdam sawachm no Juhfu puffes.

P. R. — R. Dauds paldeems! Gacrtas runnas gan grubti nahletohs isleetaht. To suhtijumu, kahdu peeminneet, neefnu wehl dabujis.
 Latw. aw. apgadataj's.

Tabbibas un preetschu tirgus Jelgawā, 21. Februar,
Rihgā, 19. Februar un Veejjaja, 12. Febr.
1872. gaddā.

	Makfaja par:	Jelgawā.	Rihgā.	Veejjaja.
1/3	Eschew. (1 pudru) rubsu . . .	2 r. 40 f.	2 r. 50 f.	2 r. 30 f.
1/3	" (1 ") tweeschu . . .	4 " 75 "	5 " — "	4 " 80 "
1/3	" (1 ") meeschu . . .	2 " 30 "	2 " 25 "	2 " — "
1/3	" (1 ") ausu . . .	1 " 30 "	1 " 60 "	1 " 15 "
1/3	" (1 ") srau . . .	2 " 50 "	4 " — "	3 " — "
1/3	" (1 ") wuju rubsu miltu . . .	2 " 40 "	2 " 35 "	2 " 25 "
1/3	" (1 ") bihbeletu . . .	3 " — "	4 " — "	3 " 25 "
1/3	" (1 ") tweeschu miltu . . .	5 " 25 "	5 " — "	5 " — "
1/3	" (1 ") meeschu putrainu . . .	3 " — "	3 " 75 "	3 " 50 "
1/3	" (1 ") kartoffeli . . .	1 " — "	1 " 25 "	1 " — "

	Makfaja par:	Jelgawā.	Rihgā.	Veejjaja.
10	pudu (1 birtau) feena . . .	5 r. — f.	5 r. — f.	4 r. — f.
1/2	" (20 mahz) fweeta . . .	5 " 50 "	5 " 50 "	5 " — "
1/2	" (20 ") dselles . . .	1 " — "	1 " 25 "	— " 90 "
1/2	" (20 ") tabala . . .	1 " 40 "	1 " 30 "	1 " 80 "
1/2	" (20 ") schiltu appiuu . . .	6 " — "	— " — "	— " — "
1/2	" (20 ") froha linnu . . .	2 " 75 "	2 " 50 "	2 " — "
1/2	" (20 ") bracka . . .	1 " 50 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1	mazzu linnu feblu . . .	9 " — "	10 " 50 "	8 " — "
1	flku . . .	17 " 50 "	17 " — "	15 " — "
10	pudu falkanas fable . . .	7 " — "	6 " 25 "	— " — "
10	" baltas rapjas fable . . .	6 " 60 "	6 " — "	6 " — "
10	" smalkas fable . . .	6 " 50 "	6 " — "	6 " — "

Latw. Awischu apgadbataje: **J. W. Sakranowicz.**

Sluddinaschana.

Pe manim taya comaffabts preetsch **Schidu missiones** no Bades (Niederbarten) latw. draudses . . . 4 rubl 55 fay.

G. Seefemann,
Jelgawas walzu mahjtaje.

No Pethermuischas pagasta teefas wisfi tee, kas tam igahjuschā rudden nomitruscham Pethermuischas Bluffas krosbesenefam **Jaime Dumpe**, fo parabā dabu waltsfahit, toby zaur scho uf aizinatt, tohs parabāns **feschu nedetu laika**, no schihs deenas rehkinascht, pee schihs pagasta teefas nomalfabti, — ar ty weenimes tau, fa ar teent, kas nolitta laika sawas parabāns nebhē deidejusch, pehz liffuna taps darilte. 3

Peethermuischā, 15. Februar 1872.
(Nr. 9.) Preetschfchd.: **J. Dumpe.**
(S. W.) Stribw.: **Anderjahn.**

Sluddinaschana.

No Slehtas frohna pagasta waldischianas zaur scho sluddinaschānū wisseem tohy sinamā darribē, fa no schihs appuschi mimētas deenas wisfas isdarribchianas pee schihs pagasta waldischianas weenigi **katra peedeenā** schinnū pagasta teefas namā tiks weenonts un isdarribas un larat pagasta teefa atfal **katru feshdeenu** sawas teefaschianas turrehs, — fam pee schihs pagasta waldischianas kapdas darribchianas ar passēs mahischanu, naudas nodohschanahū un zittam darribchānahū buhtu, katru peedeenū tiks weenonts un pee pagasta teefas deht teefaschānās katru feshdeenu, til weenigi frohna un zittu feshdeenu deht, netaps ned pagasta waldischānā ned arri pagasta teefa turreta un zittās deenas neweens ar sawahū darribchānahū pee schihs pagasta waldischānās netaps weenonts. 3

Slehtas frohn. pag. teef. namā, 10. Febr. 1872.
(Nr. 28.) Pag. weiz.: **A. Gerling.**
(S. W.) Pag. skr.: **J. Jansohn.**

Bitterchāstis pagasta waldischānās darra zaur scho wisseem, tam tas wajadsligs, sinamū, fa no **1. Wierz sch. g.** winnas sawas darribchānās, ne fā lūdf schim celsch zettoridēnas, bet uf preetschu teem pagasteem **Deagble**, Peterthal un **Smayju** katru yirundeem, Jelawa un **Kuhku** katru ohtradeem un **Grentschu** katru zettorideem isdarrihs un fa til tamīs deenas galwas nouda tiks weitt nemta, passēs isdohts un wisfas zittas pee pagasta waldischānās weerittamā leetas isdarribas. **Grentschu** teef-namā, 10. Febr. 1872. (Nr. 95.)

2. Wierz 1872 preetsch pusdeenas no Rumbumuischas pagasta magafinas Rumbumuischā 100 mehri rubh, masas dalkā, zaur pahfjoblischānū tars pahdehiti.
Rumbumuischas pag. waldischānā, 15. Febr. 1872.

Sluddinaschana.

Qabē affurazzejū meisteris tohy mellehts Jaunmuischā pee **Saldus**. 1

No Schēibēs pagasta waldischānās zaur scho wisfas pagastū, muischū un pilsethū polizejas weelavjigi tohy luhgtas, to pee schi pagasta weederrigu puhl **Jaime Peese**, — preetsch farna pee schihs rekuschū lohjeschānās Nr. 7 iswiltts, far winnu atohd, tuchst zeet nemt un pee schihs pagasta waldischānās arrestantigi awstelleht. 3

Schēibē, 7. Februar 1872.
(Nr. 39.) Preetschfchd.: **J. Walter.**
(S. W.) Str. waltsje: **Hellmann.**

Brambergu pagasta teefa zaur scho sinamū darribā, fa **2. Wierz sch. g.** wulsten 12. pusdeenā **Alfshaidu** māafās atleetas no ta nomitruschā meschafajga **Daw Richter** mantibas, tā galda traufi, 5 febr, weena jauna pulleereta gulka, rohru isirnamu atneak un zittas leetas uhrupē tiks pahdehtas.
Jalgarahwē, 12. Februar 1872.
(Nr. 30.) Preetschfchd.: **A. Widdiz.**
(S. W.) Teef. skr.: **S. Mullan.**

Sluddinaschana.

13. un 16. Wierz sch. g. wisf pee Jelgawas pilsetha femmerējas ta pilsetha **Dombja** muischāra ar to pee tabs wafasch weederrigu dabijū, arramū semni un plawahū, lohya 29 pubrāweetas 764 affis leela, uf 12 gaddēem isfoblitā. 2
Jelgawas rabulst, 17. Februar 1872.
(Nr. 75.) Pilsethaclteernomnis: **Müller.**
Buchhalters: **Rtemer.**

No Weiz-Platonēs pagasta teefas wisfi, furteem kapdas praestischānās un makfashānās pee tabs mantibas tabs 1871. g. Jelgawā nomitruschā, pee Weiz-Platonēs weederrigas metas **Greeke Freibergu** buhtu, teef alajinatū, sewi far weenigo uf **9. Wierz sch. g.** nolittu isfehghschānās terminū meldeēes, jo wehlahf neweens wairahf nelays klanshts. 1
Weiz-Platonē, 27. Janwar 1872.
(Nr. 8.) Preetschfchd.: **A. Weiland.**
Teef. sribw.: **Allen.**

Weens **neprezchts buchweisters**, kas arri dīschlora darbu proht un weena **labba prahtiga meita**, kas lohpu lohjeschānū proht, par molderi warr no **Jurgeem** deenēu dabuht, tamēht jareteigabē **Zumpramuischā** pee **Bausfas** jeb **Wistamuischā** pee **Jelgawas**. 3

Ishernigowas gubērā **muischele pahrdohdana** no 40 dēstelinēhm aramas femmes un wawissam 101 dēstetini leela. Kas ar to pahrdeweju grībb farahsiltees, lot **Wethorn** lunga grabmatu bohrt to adressi **Islobdabē**. 1

Deenawas allusbruhsis irr no **Jurgeem** 1872 uf renti dabujam. 1

Kursemmes Bihbeles beedribas komiteja

dohd zaur scho sinnabt, fa nehz nedetu laika wee winnas atfal warrehs dabuht **latw. leelabē druktas bihbeles**, bet ne wairs war wehrnaju lehtu makfa, fur komiteja pakte tabdas bihbeles par 2 rubl. 50 fay. pifā un sawahū waltsgha beedribahū tad war 1 rubl. 80 fay. pahrdewā — tā uf fatru bibbeli 70 fay. pahrdewā. Til lehti pahrdohbt netahw wairs winnas spehā, tam deht ta makfa tikpat preetsch waltsgha beedribahū, fa arri preetsch zittēem yirzejēem atfal jawaugitina uf to weizu zeenu, proht uf **2 rubl. 50 fay.**
Jelgawā, 28. Janwar 1872. 1

Kursemmes bihbeles beedribas komiteja.

Mannus zeeniamūs fundēs darra uf mannigūs uf tam, fa es no **Katribn** celas neefinu iswiltjees, bet dīshweju weht arweent tal wafhā namā; tapohz kuhhu bes waldischānāhs uf manū kahretti, tā appuschi stabu, wee man nahkt; jo uf mainu nahrdū darbi daudhsch zittur ir nodohiti. Zaur sawa amata ligu gaddu **strabdschānū** es wisfas dohmādamās sehwees celsch shda, willas, bohwillas un dījas pehz jaunakeem munterēem sehweju, drifkeju, schēhweju un degateereju, fa arribah bes ubdēna zaurlaischānū (**wasserdich**) sehweju un tikwat arri mauttas un habrdas sehweju, wee lam manneem qohdajaneem fundēhm ayfoblu arween ahru un lehtu ardeeneschānū. 3
Jelgawā, Katribnēs celā Nr. 4.

S. Abtströhm.

Ahrfemmes
Superphosphat
preetsch waffareja, kas isdohd daudf auglus, pahrdohd war **Rihgas** tigu, **Jelgawā Paul** celā Nr. 13.
S. Heister. 3

Chrgelū taisitūwe Veejjajā.

Zeenigeem mahjtajēem, **shoblu preetschnekeem** un **shoblotojēem** darra pahdewigi sinamū, fa es usānemōhs war mēbremū makfa **freetā** taisit uf gattowas fur wajadshās nodohit dīwi, **trīhs** un **tschetrbalīgās** shoblas ehrgēes ar un bes pedales.
Arri usānemōhs buhweht **basnizās ehrgēes** no dāschada telama. 2

Rahelis Aleksanders Herrmann.

Pe **Bausfas**, **Zumpramuischas** shoblas namā, irr isdohdana ittu labti

linnu mihtama maschine

ar 4 rubl eerikteta, no **Ilawas** lohū un ar ses derehm speeshāma. 1